

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 58/11
Λουξεμβούργο, 9 Ιουνίου 2011

Απόφαση στην υπόθεση C-383/09
Επιτροπή κατά Γαλλίας

Η Γαλλία δεν έλαβε, το 2008, επαρκή μέτρα για την προστασία του κρικητού στην Αλσατία

Η οδηγία «για τους οικοτόπους» επιβάλλει στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν αυστηρή προστασία του είδους αυτού προκειμένου να αποτραπεί αποτελεσματικά η βλάβη ή καταστροφή των τόπων αναπαραγωγής ή των τόπων ανάπαυσης

Η Επιτροπή προσέφυγε στο Δικαστήριο διότι εκτιμά ότι, παραλείποντας να θεσπίσει πρόγραμμα μέτρων για την αυστηρή προστασία του κρικητού, η Γαλλία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία «για τους οικοτόπους»¹, σκοπός της οποίας είναι να ευνοήσει τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Η Επιτροπή προσάπτει στη Γαλλία ότι δεν έλαβε, το 2008, επαρκή μέτρα για να διασφαλίσει την αυστηρή προστασία του κρικητού στην Αλσατία (Γαλλία), στη μόνη περιοχή όπου ζει το εν λόγω είδος, το οποίο απειλείται με πλήρη εξαφάνιση εντός πολύ σύντομου χρονικού διαστήματος εξαιτίας των δυσμενών γεωργικών πρακτικών και της ανάπτυξης της πολεοδόμησης, δραστηριότητες οι οποίες διαταράσσουν τους τόπους αναπαραγωγής και ανάπαυσης.

Με την εκδιδόμενη σήμερα απόφασή του, **το Δικαστήριο κρίνει ότι τα ληφθέντα από τη Γαλλία μέτρα προστασίας του κρικητού στην Αλσατία δεν ήταν επαρκή, στις 5 Αυγούστου 2008², ώστε να διασφαλίσουν την αυστηρή προστασία του είδους.**

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η οδηγία «για τους οικοτόπους» επιβάλλει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν μέτρα για τη θέσπιση προγράμματος αυστηρής προστασίας των ζωικών ειδών «κοινοτικού ενδιαφέροντος», στα οποία συγκαταλέγεται ο κρικητός. Τέτοιο σύστημα προστασίας πρέπει, επομένως, να μπορεί να αποτρέπει αποτελεσματικά τη βλάβη ή την καταστροφή των τόπων αναπαραγωγής ή των τόπων ανάπαυσης των ζωικών ειδών τα οποία αφορά η οδηγία.

Από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει ότι, μεταξύ των ετών 2001 και 2007, ο αριθμός των υπογείων ενδιαιτημάτων του κρικητού (όπου ένα υπόγειο ενδιαίτημα αντιστοιχεί σε ένα ζώο) στις «ζώνες του πυρήνα» μειώθηκε από 1 160 σε λιγότερο από 180, ενώ το ελάχιστο όριο του βιώσιμου πληθυσμού του είδους αυτού εκτιμάται σε 1 500 ζώα κατανεμημένα σε συνεχόμενη ζώνη ευνοϊκών εδαφών εκτάσεως 600 εκταρίων.

Δεδομένης της διαπίστωσης αυτής, το Δικαστήριο εξετάζει τα μέτρα που έθεσε σε εφαρμογή η Γαλλία, για την αντιμετώπιση των δύο παραγόντων στους οποίους οφείλεται η μείωση του αριθμού του κρικητού, δηλαδή ορισμένων γεωργικών πρακτικών και της ανάπτυξης της πολεοδόμησης.

Ως προς τις γεωργικές πρακτικές, η Γαλλία αναγνωρίζει ότι η ανάπτυξη της καλλιέργειας καλαμποκιού ήταν επιβλαβής για τον κρικητό, καθώς η ανάπτυξη αυτή δεν μπόρεσε να μετριασθεί πλήρως στην Αλσατία.

¹ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206, σ. 7), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2006/105/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2006 (ΕΕ L 363, σ. 368).

² Η ύπαρξη παραβάσεως εκτιμάται με γνώμονα την κατάσταση κατά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής, δηλαδή στις 5 Αυγούστου 2008.

Έτσι, για την επανόρθωση της κατάστασης αυτής, δημιουργήθηκαν τρεις ζώνες δράσης προτεραιότητας (ΖΑΡ)³ – όπου όλες οι αλλαγές χρήσεως γης, πλην των σχετικών με τη γεωργία, έχουν εγκαταλειφθεί – και για τις οποίες σκοπεύεται το 22 % των καλλιεργειών να είναι ευνοϊκές για τον κρικητό, δηλαδή 2 % τριφύλλι και 20 % μικρόκοκκα σιτηρά προκειμένου να επιτευχθεί τελικά βιώσιμος πληθυσμός 1 200 έως 1 500 δειγμάτων ανά ζώνη. Πάντως, καίτοι αυτά τα γεωργικά περιβαλλοντικά μέτρα μπορούν να καταστήσουν τις γεωργικές πρακτικές ευνοϊκές για το είδος αυτό – ιδίως με την οικονομική ενίσχυση των γεωργών ώστε να προτιμήσουν το τριφύλλι και τα σιτηρά χειμώννα – προκύπτει ότι το 2008, ο στόχος αυτός του ποσοστού 22 % ευνοϊκών για το είδος καλλιεργειών είχε επιτευχθεί μόνο σε μία από τις τρεις ΖΑΡ, οι οποίες αντιπροσωπεύουν εξάλλου μόνο το 2 % του συνόλου των ευνοϊκών για τον κρικητό εδαφών στην Αλσατία.

Συναφώς, οι γαλλικές αρχές πρότειναν, τον Σεπτέμβριο του 2009, τροποποίηση της περιμέτρου των ΖΑΡ, ιδίως για να καλυφθούν οι τομείς που γειτνιάζαν με εκείνους όπου διαβίει ο κρικητός. Επιπλέον, οι γαλλικές αρχές είχαν επισημάνει στην Επιτροπή ότι η δυναμική της προσαρμογής των γεωργικών πρακτικών στην «περιοχή επανεγκατάστασης» – καλύπτουσα κατά τη Γαλλία το 49 % των ευνοϊκών για το εν λόγω είδος εδαφών – , η οποία συνέβαλε στη θετική σταθεροποίηση του πληθυσμού του είδους, επρόκειτο να επεκταθεί και να ενταθεί και δη με την εφαρμογή γεωργικών περιβαλλοντικών μέτρων εδαφικώς κατανεμημένων ώστε να επιτευχθεί κατά τη διάρκεια του 2011 ποσοστό 22 % ευνοϊκών για το είδος αυτό καλλιεργειών.

Ως προς την ανάπτυξη της πολεοδόμησης, το Δικαστήριο διαπιστώνει, πρώτον, ότι η απαγόρευση κάθε νέας πολεοδόμησης εντός των ΖΑΡ, ακόμη και αν υποθεθεί ότι έχει πράγματι υποχρεωτικό χαρακτήρα, αφορά μόνο το 2 % των ευνοϊκών για τον κρικητό εδαφών.

Δεύτερον, στην «περιοχή επανεγκατάστασης» για κάθε σχέδιο πολεοδόμησης επιφάνειας ίσης ή μεγαλύτερης του ενός εκταρίου έπρεπε να αποδεικνύεται το αβλαβές για το είδος αυτό με επιστημονική μελέτη, ενώ, σε αντίθετη περίπτωση, μπορούσε να εκτελεσθεί μόνο υπό την προϋπόθεση έκδοσης υπουργικής απόφασης για παρέκκλιση. Ωστόσο, αφενός, οι όροι για την πρόβλεψη παρέκκλισης δεν ήταν σαφώς καθορισμένοι και, αφετέρου, κανένα μέτρο αποκατάστασης δεν απαιτούνταν οσάκις χορηγούνταν τέτοια παρέκκλιση.

Τρίτον, τα σχέδια πολεοδόμησης, επιφάνειας μικρότερης του ενός εκταρίου, δεν υπόκειντο, στις 5 Αυγούστου 2008, σε τυπική διαδικασία ώστε να μπορεί να διαπιστώνεται η απουσία αντίκτυπου για τη διατήρηση του κρικητού.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι τα μέτρα που έθεσε σε εφαρμογή η Γαλλία, το 2008, δεν ήταν επαρκή προκειμένου να αποτραπεί αποτελεσματικά η βλάβη ή καταστροφή των τόπων αναπαραγωγής ή των τόπων ανάπαυσης του κρικητού.

Αντιθέτως, το Δικαστήριο απορρίπτει την αιτίαση της Επιτροπής σχετικά με την προβαλλόμενη ανεπάρκεια του προγράμματος δράσης για τα έτη 2008-2010 για τον περιορισμό της νιτρορρύπανσης, με το σκεπτικό ότι **η Επιτροπή δε απέδειξε επαρκώς κατά νόμο την ύπαρξη σχέσης μεταξύ της χρήσης των νιτρικών αλάτων στη γεωργία και της βλάβης ή καταστροφής των τόπων αναπαραγωγής ή των τόπων ανάπαυσης του κρικητού.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως στρέφεται κατά κράτους μέλους το οποίο, κατά την Επιτροπή ή ένα άλλο κράτος μέλος, δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο. Σε περίπτωση που η Επιτροπή θεωρήσει ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

³ Η πρώτη περιοχή δράσης αποτελείται από τρεις ΖΑΡ, και συγκεκριμένα τις περιοχές Geispolsheim-Blaesheim-Innenheim, Scot du Piémont des Vosges-Obernai και Grussenheim-Elzenheim. Η δεύτερη περιοχή δράσης αντιστοιχεί σε περιοχή επανεγκατάστασης, δηλαδή σε ποσοστό 49 % ευνοϊκών εδαφών όπου η παρουσία του κρικητού ήταν παραδοσιακά έντονη και η τρίτη περιοχή δράσης αντιστοιχεί στην ιστορική περιοχή, δηλαδή σε ποσοστό 89 % ευνοϊκών εδαφών όπου η παρουσία του κρικητού ήταν παραδοσιακά έντονη.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106